

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीरङ्गनाथ पादुकासहस्रम् ॥

॥ प्रतिप्रस्थानपद्धतिः पञ्चमी ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ प्रतिप्रस्थानपद्धतिः पञ्चमी ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

प्रशस्ते रामपादाभ्यां पादुके पर्युपास्महे।

आनृशंस्यं ययोरासीदाश्रितेष्वनवग्रहम् ॥ ५.१ ॥

भृशातुरसहोदरप्रणयखण्डनस्वैरिणा

पदेन किमनेन मे वनमिहावनादिच्छता।

इतीव परिहाय तन्निवृते स्वयं यत् पुरा

पदत्रमिदमाद्रिये धृतजगत्त्रयं रङ्गिणः ॥ ५.२ ॥

दशवदनविनाशं वाञ्छतो यस्य चक्रे

दशरथमनघोक्तिं दण्डकारण्ययात्रा।

स च भरतविमर्दे सत्यसन्धस्त्वयासीत्

रघुपतिपदरक्षे ! राजधानीं प्रयान्त्या ॥ ५.३ ॥

अभ्युपेतविनिवृत्तिसाहसा देवि ! रङ्गपतिरत्नपादुके।

अत्यशेत भवती महीयसा पारतन्त्र्यविभवेन मैथिलीम् ॥ ५.४ ॥

अव्याहतां रघुपतेः वहतः प्रतिज्ञाम्

अंसाधिरोहणरसे विहते धरण्याः।

प्रादान्निवृत्य भवती मणिपादरक्षे !

स्पर्शं पदेन विगतव्यवधानखेदम् ॥ ५.५ ॥

मन्त्राभिषेकविरहाद्भजता विशुद्धिं

संस्कारवर्जनवशादमिसंस्कृतेन।

मूर्ध्ना निनाय भरतो मणिपादुके ! त्वां

रामाज्ञया विनिहितामिव राज्यलक्ष्मीम् ॥ ५.६ ॥

रक्षार्थमस्य जगतो मणिपादरक्षे !
 रामस्य पादकमलं समये त्यजन्त्योः।
 किं दुष्करं तव विभूतिपरिग्रहो वा
 किं वा विदेहदुहितुः कृपणा दशा सा ॥ ५.७ ॥

सीतासखस्य सहसा चरणारविन्दात्
 भक्त्या नते कृतपदा भरतोत्तमाङ्गे।
 आरुह्य नागमभितो भवती वितेने
 मायूरचामरभरं मणिरश्मिजालैः ॥ ५.८ ॥

मूर्ध्ना मुकुन्दपदरक्षिणि ! बिभ्रतस्त्वाम्
 आविर्मदस्य रघुवीरमदावळस्य।
 आमोदिभिस्सपदि दानजलप्रवाहैः
 लेभे चिराद्वसुमती रुचिरं विलेपम् ॥ ५.९ ॥

आशाः प्रसाधयितुमम्ब ! तदा भवत्यां
 दैवादकाण्डशरदीव समुत्थितायाम्।
 स्तोकावशेषसलिलास्सहसा बभूवुः
 साकेतयौवतविलोचनवारिवाहाः ॥ ५.१० ॥

अन्ते वसन्नचरमस्य कवेस्स योगी
 वन्यान् प्रगृह्य विविधान् उपदाविशेषान्।
 आतस्थुषीं रघुकुलोचितमौपवाह्यम्
 प्रत्युज्जगाम भवतीं भरतोपनीताम् ॥ ५.११ ॥

मातस्त्वदागमनमङ्गळदर्शिनीनां
 साकेतपङ्कमळदृशां चट्टलाक्षिभृङ्गैः।
 जातानि तत्र सहसा मणिपादरक्षे !
 वातायनानि वदनैश्शतपत्रितानि ॥ ५.१२ ॥

साकेतसीम्नि भवती मणिपादरक्षे !
 माङ्गल्यलाजनिकरैरवकीर्यमाणा।

कीर्तिस्वयंवरपतेर्भरतस्य काले

वैवाहिकी जननि ! वह्निशिखेव रेजे ॥ ५.१३ ॥

छत्रेन्दुमण्डलवती मणिपादुके ! त्वं

व्याधूतचामरकलापशरप्रसूना ।

सद्यो बभूविथ समग्रविकासहेतुः

साकेतपौरवनितानयनोत्पलानाम् ॥ ५.१४ ॥

प्रेक्षन्त वक्त्रैर्मणिपादरक्षे ! शत्रुञ्जयं शैलमिवाधिरूढाम् ।

रामाभिधानप्रतिपन्नहर्षैः उत्तानितैरुत्तरकोसलास्त्वाम् ॥ ५.१५ ॥

द्रष्टुं तदा राघवपादरक्षे ! सीतामिव त्वां विनिवर्तमानाम् ।

आसन् अयोध्यापुरसुन्दरीणाम् औत्सुक्यलोलानि विलोचनानि ॥ ५.१६ ॥

आस्थाय तत्र स्फुटबिन्दुनादं स्तम्बेरमं तादृशसन्निवेशम् ।

अदर्शयस्त्वं पुरमध्यभागे पादावनि ! त्वत्प्रणवाश्रयत्वम् ॥ ५.१७ ॥

दशग्रीवस्तम्बेरमदळनदुर्दान्तहृदये

विहारस्वाच्छन्द्यात् विशति रघुसिंहे वनभुवम् ।

स्ववात्सल्यक्रोडीकृतभरतशाबेव भवती

निराबाधां पादावनि ! न विजहौ कोसलगुहाम् ॥ ५.१८ ॥

कैकेयीवरदानदुर्दिननिरालोकस्य लोकस्य यत्

त्राणार्थं भरतेन भव्यमनसा साकेतमानीयत ।

रामत्यागसहैरसह्यविरहम् रङ्गक्षितीन्द्रस्य तत्

पादत्राणमनन्यतन्त्रफणितेरापीडमीडीमहि ॥ ५.१९ ॥

समुपस्थिते प्रदोषे सहसा विनिवृत्य चित्रकूटवनात् ।

अभजत पुनर्जनपदं वत्सं धेनुरिव पादुके ! भवती ॥ ५.२० ॥

॥ इति श्रीपादुकासहस्रे प्रतिप्रस्थानपद्धतिः पञ्चमी ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने ।

श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥